

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Maria Ghervas

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia împotriva Didinei Petrașco și lui Sergiu Petrașco cu privire la recuperarea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017, prin care a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 15 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 14 iulie 2014, Galina Mironova și Ala Ahindovscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Didinei Petrașco și lui Sergiu Petrașco cu privire la recuperarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, prin Decizia Curții Supreme de Justiție, nr. 2ra-1 561/14 din 14 mai 2014 a fost menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, nr. 2-350/11 din 02 noiembrie 2011 în partea admiterii acțiunii reconvenționale a Didinei Petrașco împotriva succesorilor în drepturi a Mariei Anisimova (decedată), înlocuită în proces cu succesorii ei în drepturi Galina Mironova, Alla Ahindovscaia și Tatiana Șcerbacova (decedată), înlocuită în proces cu succesorul ei în drepturi Denis Vișcepan, intervenienți accesorii OCT Chișinău și Sergiu Petrașco, cu privire la declararea nulității contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață și înlăturarea obstacolelor în exercitarea obligațiilor contractuale, prin care a fost declarat nul contractul de înstrăinare a apartamentului nr. 111, str. Trandafirilor, 15, mun. Chișinău cu condiția întreținerii pe viață, încheiat la 25 februarie 2010 între Maria Anisimova (beneficiarul întreținerii) și Tatiana Șcerbacova, Galina Mironova și Alla Ahindovscaia (dobânditori), autentificat la nr. 1749 de către notarul Elina Isiumbeli, precum și obligate ultimele să nu-i creeze obstacole Didinei Petrașco în exercitarea dreptului de proprietate asupra acestui apartament, rezultat din contractul de înstrăinare a apartamentului nr. 111, str. Trandafirilor, 15, mun. Chișinău cu condiția întreținerii pe viață, încheiat la 24 iulie 2008 între Maria Anisimova (beneficiarul întreținerii) și Didina Petrașco (dobânditor), autentificat cu nr. 2717 de către notarul Viorica Șevciuc.

Susțin că, după ce, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 septembrie 2009, a fost admisă acțiunea Procurorului sectorului Botanica, mun.

Chișinău, în interesul Mariei Anisimova, împotriva Didinei Petrașco privind rezoluțiunea contractului de înstrăinare a apartamentului nr. 111, str. Trandafirilor, 15, mun. Chișinău cu condiția întreținerii pe viață, încheiat la 24 iulie 2008 între Maria Anisimova (beneficiarul întreținerii) și Didina Petrașco (dobânditor), autentificat cu nr. 2717 de către notarul Viorica Șevciuc, la 25 februarie 2010 a fost încheiat între Maria Anisimova (beneficiarul întreținerii) și Tatiana Șcerbacova, Galina Mironova și Alla Ahindovscaia (dobânditori) contractul de înstrăinare a apartamentului nr. 111, str. Trandafirilor, 15, mun. Chișinău cu condiția întreținerii pe viață, autentificat la nr. 1749 de către notarul Elena Isiumbeli.

Afirmă că, în perioada decembrie 2009 - 11 septembrie 2013, au întreținut-o pe Maria Anisimova și au suportat toate cheltuielile legate de funeraliile acesteia și cheltuielile de întreținere a apartamentului nr. 111, str. Trandafirilor, 15, mun. Chișinău ce constituie suma de peste 100000 lei.

Declară că, aceste din urmă cheltuieli urmau să fie suportate în temeiul contractului nominalizat de către Didina Petrașco.

Consideră că, prin neonorarea de către ultima a obligațiilor contractuale în perioada de referință, le-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 100000 lei.

Solicită, încasarea în mod solidar din contul Didinei Petrașco și lui Sergiu Petrașco în beneficiul lor a cheltuielilor pentru întreținerea Mariei Anisimova în mărime de 100000 lei (câte 1/2 din această sumă pentru fiecare), precum și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 iunie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată și au fost anulate măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 februarie 2015.

La data de 16 iunie 2016, reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe considerând-o ilegală.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ, fiind acordat apelantelor termen până la data de 02 noiembrie 2016, ora 14:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2250 lei și a cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-li-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motivul că apelantele nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 10 august 2016, și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

La data de 15 mai 2017, reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, încălcate drepturile apelantelor la un proces echitabil și încălcată egalitatea părților în drepturile și obligațiile procedurale.

Menționează că, în ședința de judecată care a avut loc la data de 02 noiembrie 2016, s-a prezentat și a înmânat președintelui Colegiului cererea de apel motivată la care a fost anexată și cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat a apelantelor în legătură cu starea materială precară.

Susține că, după prezentarea apelului s-a constatat că judecătorul Mihail Ciugureanu nu poate participa la examinarea cauzei date și că va depune o cerere de abținere și în dependență de soluția luată în urma examinării cererii de abținere, Colegiul va purcede la examinarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel și soluționării cererii de scutire de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Afirmă că, la data de 06 martie 2017, prin citație au fost informate că la data de 09 martie 2017, ora 12:30 va avea loc examinarea cererii de apel depuse de către Galina Mironova și Alla Ahindovscaia. Însă, dat fiind faptul că la acea oră și dată era antrenată în altă ședință de judecată pentru care a și semnat în dosar, a expediat prin poșta electronică și prin fax în adresa instanței o cerere de amânare a examinării cauzei pentru o altă dată, însă cu toate acestea la data de 03 mai 2017, a recepționat încheierea instanței de apel de restituire a cererii de apel pe motivul neconformării cerințelor stabilite de către instanța de apel prin încheierea din 10 august 2016.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul declarat la data de 15 mai 2017 a fost depus în termen, or, din materialele dosarului rezultă că, la data de 17 aprilie 2017, instanța de apel a expediat în adresa recurentelor copia încheierii contestate, iar din materialele cauzei nu poate fi determinat cu certitudine momentul recepționării de către acestea a încheierii contestate (f. d. 69, Vol.II).

La data de 26 mai 2017, în adresa intimațiilor Didina Petrașco și Sergiu Petrașco a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Analizând prevederile normelor de drept citate în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor vizate.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 16 iunie 2016, reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 iunie 2016, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ, acordând apelantelor termen până la data de 02 noiembrie 2016 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat.

Colegiul reține că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 august 2016 a fost recepționată de către apelantele Galina Mironova și Alla Ahindovscaia la data de 22 septembrie 2016 și la data de 23 septembrie 2016 de către avocatul acestora Elena organ, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d.40-42, Vol.II), însă, în termenul acordat, adică până la 02 noiembrie 2016, apelantele nu au lichidat neajunsurile stabilite de către instanța de apel și nu au prezentat dovada de achitare a taxei de stat și apelul motivat.

În cadrul ședinței de judecată din 02 noiembrie 2016, potrivit mențiunilor din procesul-verbal, reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat și nici cererea de apel motivată, dar a solicitat completului verificarea momentului dacă judecătorul Mihail Ciugureanu poate participa la examinarea cererii de apel în pricina dată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea de abținere a judecătorului Mihail Ciugureanu și dispusă judecarea apelului declara de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ în aceeași componență (f.d.52-53, Vol.II).

La data de 28 februarie 2017, apelantele Galina Mironova și Alla Ahindovscaia cât și avocatul acestora, Elena Organ au recepționat citația prin care au fost înștiințate despre data, ora și locul ședinței de judecată stabilite pentru soluționarea de către instanța de apel a chestiunii de primire a cererii de apel, însă în termenul stabilit, apelantele nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 2250 lei și cererea de apel motivată (f.d.56-58, Vol.II).

Urmare, prin încheierea din 09 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a restituit apelul declarat de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ cu toate înscrisurile anexate la acesta pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 10 august 2016.

Astfel, s-a stabilit cert că pe parcursul a 9 luni apelantele nu au înlăturat neajunsurile cererii de apel depuse împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 iunie 2016 și anume, nu au achitat taxa de stat în sumă de 2250 lei și nu au prezentat apelul motivat.

În această ordine de idei Colegiul relevă că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să

îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art.110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art.113 alin.(1) CPC.

Prezentarea cererii de amânare, nu a eliberat pe avocatul Elena Organ de la executarea încheierii în ceea ce privește necesitatea depunerii apelului motivat și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat.

Nu pot fi reținute argumentele avocatului Elena Organ expuse în cererea de recurs, deoarece, mențiunile din procesul-verbal al ședinței de judecată din 02 noiembrie 2016, materialele cauzei cât și înregistrarea audio anexată la dosar demonstrează contrariul. Observații asupra procesului-verbal al ședinței de judecată nu au fost înregistrate.

În acest context, instanța de recurs conchide că atât recurentele cât și avocatul acestora s-au folosit cu rea-credință de drepturile procedurale, or, apelantele recepționând încheierea instanței de apel din 10 august 2016 de a nu da curs cererii de apel, trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea apelului, prezentarea dovezii achitării taxei de stat și a apelului motivat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurente sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Galinei Mironova și Allei Ahindovscaia, avocatul Elena Organ.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Mironova și Alei Ahindovscaia împotriva Didinei Petrașco și lui Sergiu Petrșco cu privire la recuperarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic